

398 с. / [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://lib.ua-ru.net/diss/cont/122319.html>.

6. Костюченко В. С. Классическая веданта и неоведантизм. М.: Мысль, 1983. – 272 с.

7. Муляр В. И. Самореализация личности как социальный процесс: Методолого-социологический аспект: автореф. дис. ... канд. филос. наук. Киев, 1990. – 16 с.

8. Петренко Н. В. Самоактуалізація та самореалізація як виміри саморозвитку особистості в освітньому просторі медійно-інформаційного суспільства: Автореф. дис... канд. філософ. наук: 09.00.10 / Н. В.Петренко Дніпропетровський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти. – Дніпропетровськ. – 2016. – 228 с. – С 60. / [Електронний ресурс] Режим доступу:

http://nauka.hnpu.edu.ua/sites/default/files/Diser_foto/07/petrenko/dis_petrenko.pdf.

9. Ситникова М. И. Формирование культуры профессионально-педагогической самореализации преподавателя высшей школы: автореф. дис. ... докт. педаг. н. / М. И. Ситникова. – Белгород, 2008. – 44 с.

Кордонська А.В.

*голова циклової комісії суспільно-гуманітарних дисциплін,
спеціаліст вищої категорії, викладач-методист;*

Асмоловська Т.В.

*голова циклової комісії обліково-економічних дисциплін,
спеціаліст II категорії;*

Галушак Л.Б.

*спеціаліст вищої категорії,
Могилів-Подільський технолого-економічний коледж
Вінницького національного аграрного університету*

ІННОВАЦІЙНІ ФОРМИ РОБОТИ КУРАТОРА АКАДЕМІЧНОЇ ГРУПИ

Значна роль у особистісному розвитку майбутнього професіонала належить куратору академічної групи. Саме від організаторських та особистісно-професійних якостей куратора залежить вектор професійного та особистісного становлення майбутніх спеціалістів.

Складний процес виховання здійснюється за допомогою різноманітних методів та форм роботи, вибір яких залежить від змісту та завдань виховної роботи. Основними формами виховної роботи в коледжі є: інформаційно-масові (дискусії, диспути, аукціони, альманахи, подорожі до джерел рідної культури), діяльнісно-практичні (групові: екскурсії, свята, творчі групи, театр-експромт, ігри-драматизації;

індивідуальні: творчі завдання, звіт, доручення, проект), інтегративні (КВК, фестивалі, клуби, гуртки), діалогічні (бесіда, міжрольове спілкування); наочні (відвідування музеїв, виставок, створення тематичних стендів).

У своїй роботі практикуємо використання таких форм виховної роботи:

Анкета думок – форма проведення колективної або групової роботи, спрямованої на збирання інформації про відношення студентів до певної події із життя групи, коледжу. Куратор складає анкету із 1-2 запитаннями, в яких необхідно подати власну думку, ідею, ініціативу або пропозицію. Студенти розмірковують, заповнюють анкету, обробляють зібрану інформацію та разом із куратором підводять загальні підсумки, які виносять на спільне обговорення.

Аукціон – форма проведення виховного заходу, під час проведення якого відбувається продаж з аукціону ідей, пропозицій, творчих наробок студентів за установлену, вигадану валюту. Творчі групи планують роботу та пишуть сценарій аукціону, розподіляють ролі, обирають ведучого, об'єднуються в малі творчі об'єднання та набирають банк ідей, висувають пропозиції. Ідеї та пропозиції продані на аукціоні становлять основу послідовних творчих дій колективу, матеріалом для створення проектів, заходів тощо.

Благодійна акція – форма виховної діяльності академічної групи, спрямована на проведення певних заходів на надання корисної допомоги тим, хто її потребує.

Брейн-ринг – форма проведення виховного заходу за прикладом телевізійної гри, в основі якої полягає змагання, де стартом є складне цікаве запитання, а фінішом – вірна відповідь. Необхідною умовою проведення є наявність декількох команд, які швидко реагують на запитання і за невеликий час приймають рішення і подають свою відповідь. Куратор пропонує проведення заходу та разом із студентами обирає тему брейн-рингу, формує команди, обирає капітанів і проводить збір запитань до рингу, назначає ведучого. Після проведення рингу відбуваються підсумки гри, нагороджуються учасники і призери.

Ведення літопису групи – форма довготривалого виховного заходу, який проводиться протягом років у коледжі. Куратор організовує ведення літопису, керує процесом регулярного його заповнення, оцінює особистісний внесок у роботу кожного учасника. Студенти виконують завдання, записують до літопису визначні події, презентують перед одногрупниками свої напрацювання.

Велике коло (Мале коло) – це модифікація вчорашніх зборів групи. Воно має всі характерні ознаки зборів, виключаючи офіційну частину, але доповнюється теплом дружнього, турботи про справу. Справа – предмет розгляду і обговорення в «колі»: підводяться підсумки,

накреслюються плани, вимальовуються перспективи, визначаються виконавці. Велике коло – це збір всієї групи, мале коло – збір мікрогрупи, яка обговорюватиме актуальні питання.

Вернісаж – форма проведення виховного заходу, в ході якого складають виставку творчих робіт студентів у вигляді вернісажу за видами і жанрами мистецтва.

Вікторина – форма проведення виховного заходу у вигляді вікторини.

Куратор готує завдання для проведення вікторини (у вигляді тестів, запитань, невеликих завдань). Студенти беруть участь у проведенні вікторини, подають відповіді. Вікторина може бути тематичною (за певною темою, загальною (з різних областей знань) або з виховної тематики.

Десант – форма колективного заходу, який проводиться із метою термінової допомоги або певних творчих заходів, що створюється у обмежений час. Куратор наголошує про термінову допомогу (ветеранам, людям похилого віку) або термінової трудової справи у колективі (суботник, прибирання). Студенти складають план проведення десанту, обговорюють проблеми участі кожного, об'єм робіт, терміни виконання, рекламують захід, запрошують до участі представників підприємств, організацій. Після проведення десанту підводять підсумки, визначають активістів.

Екскурсія – форма проведення колективного виховного заходу з метою ознайомлення студентів із визначними історичними місцями регіону, країни, красназавчими особливостями місцевості, пам'ятками культури і мистецтва тощо. Студенти обирають маршрут, складають список речей, які необхідні при організації екскурсії, вирішують термінові організаційні питання. Після проведення екскурсії випускають газету чи оформляють фотоколаж.

«Жива газета» – форма виховної роботи, яку можна використовувати під час проведення зборів, вечорів, зльотів, лінійок. Весь матеріал оформлюється з допомогою різноманітних засобів: перекличка, сценки, карикатури, дружні шаржі, інтерв'ю, частівки, пісні. «Живу газету» можна випускати епізодично та регулярно.

Захист проектів – форма проведення виховної роботи, в ході якої відбувається захист підготовлених проектів (або і створення творчих студентських проектів).

Инсценізація – форма виховної роботи, яка допомагає студентам набувати акторської майстерності та проявляти творчість, талант.

Колаж – форма проведення колективного творчого заходу, ознайомлення з проблемою (охорона довкілля, збереження здоров'я, збереження чистоти мови, культура спілкування) шляхом створення з студентами плакатів з дібраних малюнків, вирізок, ілюстрацій, цитат...

Колективна творча справа – форма виховної роботи, спрямована на вирішення життєво важливих завдань, яка проводиться спільно студентами, під час яких відбувається розвиток колективістських, демократичних основ життя, самостійності та ініціативи дітей, самоуправління, активного відношення до оточуючого середовища.

«Конверт дружніх спілкувань» або «конверт життєвих ситуацій» – це дружнє запрошення до обговорення життєвих проблем, поведінкових або тих, що пов'язані з міжособистісними відносинами. Куратор заздалегідь готує конверт із картками, які вміщують недописані фрази або запитання, що відображають яку-небудь ситуацію: «Якщо в мене поганий настрій я ...», «Якщо в мене поганий настрій, а до мене завітав одногрупник...». «Коли мені буває сумно, я, як правило...», «Я щасливий, коли...», «Я нещасливий, коли...»

Конкурсна програма – форма проведення виховного заходу у вигляді програми, яка складається із низки конкурсів (однотипних, різнопланових, розважальних, інтелектуальних тощо).

Поетична вітальня – форма виховної роботи, під час якої відбувається знайомство студентів із творчістю певного місцевого поета.

Самотестування – форма проведення виховної діяльності під час якої відбувається тестування студентів, які вони здійснюють самостійно. Куратор пропонує студентам провести самотестування за обраними тестами, подає приклад тестів, обговорює форму обробки тестів і підведення підсумків.

Тренінг – форма групової роботи, що розвиває навички співпраці і знаходження компромісу. Тематика тренінгів: «Правила спілкування», «Твоє спілкування з одногрупниками», «Вчимося толерантності», «Як уникнути конфлікту?», «Поривання до успіху або страх невдачі».

Фоторепортаж – форма проведення виховного заходу, який організовується із метою огляду, фотозвіту важливої події із життя групи. Студенти збирають інформацію, готують відгуки, переглядають фото, беруть інтерв'ю, обговорюють форму представлення події у вигляді репортажу із журналу, газети.

Школа етикету – форма проведення одного або серії виховних заходів, спрямованих на вироблення норм, правил поведінки студентів у громадських місцях, коледжі, музеї, транспорті, дискотеці, святі тощо. Школа етикету навчає студентів етичним нормам поведінки людей у суспільстві.

Отже, роль куратора полягає в створенні таких умов, які б допомогли студентам знайти себе і своє місце в студентському колективі і в соціальному житті. Головне в діяльності куратора – сприяння саморозвитку особистості, реалізації її творчого потенціалу, забезпечення активного соціального захисту студента, створення

необхідних і достатніх умов для активізації зусиль студентів для вирішення навчальних і життєвих проблем.

Список використаних джерел:

1. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: Метод. посіб. / С.С. Вітвицька // Київ: Центр навчальної літератури, 2003. – 316 с.
2. Дубасенюк О.А. Методичні рекомендації керівнику академічної групи з виховної роботи педуніверситету / О.А. Дубасенюк // Житомир, 2000. – С. 4. – 16. – № 3.
3. Козілковська Н.Я. Позааудиторна робота студентів ВНЗ як чинник підвищення якості освіти / Н.Я. Козілковська // Наука і вища освіта в Україні. – 2008.
4. Ортинський В.Л. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В.Л. Ортинський // К.: Центр учбової літератури, 2009. – 472 с.

Пахуча М.Є.

*студентка природничого факультету,
Харківський національний педагогічний університет
імені Г.С. Сковороди*

ВРАХУВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ У ПРОЦЕСІ ВИХОВАННЯ ПІДЛІТКІВ

Виховання молодого покоління, формування всебічно розвинутої людини, будівника української держави є актуальним на сьогоднішній час. Постійно удосконалюються методи та форми навчально-виховної роботи. Зростає роль педагогічних досліджень, присвячених різним проблемам виховання. Однією з них є проблема індивідуального підходу до учнів. Кожен учитель повинен пам'ятати, що учень, крім вікових особливостей, спільних для школярів даного класу, має ще й індивідуальні якості, які необхідно враховувати під час організації навчально-виховної роботи. Індивідуальний підхід потрібно застосовувати одночасно із вихованням у колективі.

Вихователь завжди має справу з конкретною особистістю, яка має цілий ряд індивідуально-психологічних особливостей. Цим і пояснюється та обставина, що виховні заходи, з успіхом застосовані до одного школяра, можуть не дати очікуваного ефекту, коли їх же застосовують до іншого. Тому виховні заходи загального порядку слід доповнювати індивідуальним підходом. Індивідуальний підхід і виховання в колективі не суперечать один одному, а навпаки здійснюються у колективі і за допомогою колективу, і в цьому сенсі гармонійно доповнюють загальний виховний процес.